

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje
Rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 15 (761)

Redakcja otwarta od 6 — 8 w.
Administracja otwarta w dnie powszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 5 kwietnia 1930 r.
Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty:
w Łodzi bez odn. miesięcznie 1 złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXV.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Tel. 100.99. Skrzynka poczt. 300. Konto czekowe P.K.O. Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

W sobotę, dnia 12 kwietnia r. b. o godzinie 6 wieczorem w sali Rady Miejskiej, przy ulicy Pomorskiej 16, odbędzie się

Konferencja Samorządowa P.P.S.m. Łodzi

Na porządku dziennym sprawozdanie Frakcji Radnych i członków Magistratu z działalności przedstawicieli P. P. S. na terenie Samorządu miasta Łodzi.

Obecność wszystkich radnych miejskich P. P. S., członków Magistratu i Komitetów Dzielnicowych obowiązkowa.

Ostatnia stawka bankrutów.

Pułkownikowsko-carski rząd u władzy. Najpierw „uspokojenie” -- potem „wybory”.

Rząd p. Sławka niema żadnego programu gospodarczego.

Przewidywania nasze, że powierzenie misji tworzenia rządu początkowo p. marszałkowi Senatu Szymańskiemu, a następnie p. posłowi Janowi Piłsudskiemu, były obliczone jako gra na zwłokę i tumanienie ludności o zamiarach sanacji współpracy z Sejmem — sprawdziły się do joty.

„Prace” te były obliczone na maskowanie istoty rzeczy — posuwanie się w miejscu do chwili upływu czasu obrad sesji budżetowej Sejmu i Senatu t.j. do końca marca.

O ile p. Bartel podjął się ciężkiej i niewdzięcznej roli „pułkownikowskiego tupetu” zorganizowania sytuacji przez wywołanie napastliwej, nie smacznej mowy w Senacie, to po stokroć czarniejszą rolę przyjęli na siebie panowie Szymański i Jan Piłsudski odegrania roli murzynów.

P. Bartel skory do dalszego rządzenia, a następnie p. p. Szymański i Jan Piłsudski gotowi do zmiany na sanacyjny posterunku, obiecujący pracować na całego, od razu po wyjaśnieniu sytuacji, poczuli się wyczerpani, zniechęceni przepracowani, jednym słowem wyjeżdżają — jak głoszą oficjalne komunikaty sanacyjne — na dłuższe wypoczynki i to po za granicę kraju na zasłużony wypoczynek. Odegrana rola murzynów sanacji pali im ze wstydu stopy na polskiej ziemi, więc wyjeżdżają w dalekie kraje, by zapomnieć o swych niewdzięcznych rolach.

A tymczasem zluźnionych zastąpił sam pan pułkownik drugiego Oddziału Sztabu i prezes BB. Walery Sławek, obejmując stanowisko prezesa Rady Ministrów.

W ciągu dwóch tygodni sanacja „nie mogła” utworzyć rządu dopóki sesja izb ustawodawczych była otwarta, a gdy „zmora” Sejmu przestała istnieć, to w ciągu trzech godzin dosłownie jakby za dotknięciem różdżki czarodziej-skiej zakwitł rząd pana Sławka.

Musimy zdradzić publiczną tajemnicę, że utworzenie rządu „mocnej ręki” na czele ze Sławkiem było intencją obalenia gabinetu p. Bartla, tylko obawiano się ujawnienia tajemnicy za wcześnie, gdy nie pora była na grę w otwarte karty.

Groźba klubu poselskiego BB. niedopuszczenia wszelkimi rozporządzeniami środkami do fizycznych włóczni, do odbycia plenarnego posiedzenia Sejmu w czasie trwania przesilenia rządowego, obliczona była nie tylko w celu nasrąszenia opozycji, ale i dla odwrócenia uwagi.

Zapowiedź sanacji „zerwania” obrad Sejmu spaliła na panewce. Klub BB. widząc, że groźba nie jest straszną dla nikogo, w ostatniej chwili przed sobotnim posiedzeniem Sejmu, niefortunnie, anarchizujący zamiar sami odwołali w obawie przed porażką.

Więc przyszedł do władzy rząd stuprocentowego pułkownika Sławka,

groźnego w rzucaniu hasła „łamanie kości” i narzekającego, że Sejm „przeszkadzał w dobrem rządzeniu”. A ponieważ Sejm jest na przymusowym urlopie, więc teraz napewno nastanie „łamanie” kryzysu gospodarczego, walka z bezrobociem. Nastaną napewno czasy, że Polska będzie mlekiem i miodem płynąca, fabryki będą uruchomione, roboty inwestycyjne będą prowadzone, plaga bezrobocia będzie zwalczona i nastanie powszechna radość. Nie będzie głodnych i obdartych, nie będą nikogo eksmitować. Jednym słowem będzie raj na polskiej ziemi.

I to wszystko dzięki „mocarzom”: Sławkowi, Prystorowi, Carowi i innym sanatorom.

Nawet niewierni przekonają się o „radosnej twórczości”.

Wprawdzie w ciągu czterech lat panowania rządów sanacji bez żadnych domieszek opozycyjnych namacalnie przekonały robotnika, chłopca i inteligenta o tem, że z dnia na dzień jest gorzej, że zamiera wszelkie życie gospodarcze, że robotnicy od tej radosnej twórczości

sanacji chodzą jak cienie, wygłodzeni i zziębnięci, lecz na to nie należy zwracać uwagi, bo to jest „złośliwe partyjnicтво” ludzi, którzy nie lubią sanacji, a tylko tak sobie mówią na złość sanacji.

Że niema bezrobotnych, że robotnicy dobrze zarabiają, że nie chodzą głodni, że fabrykanci szanują przepisy, że nie nakładają niesłusznych kar, że płacą według cennika i szanują ustawodawstwo socjalne, to wystarczy przeczytać pisemko enpeerowskie „Praca” wydawane przez sługusów sanacji i fabrykantów i za ich pieniądze dla tumanienia robotników. Całe szczęście, że NPR. prócz „wodzów” Waszkiewiczów, Kazimierczaków, Cynamonów, Samborskich i innych niema wcale armii.

„Praca” pisze, że najwięcej demokratycznym, parlamentarnym i robotniczym jest obecny rząd, ponieważ premierem jest poseł Sławek, popierany w dzień i w nocy przez Waszkiewicza.

Nowy premier p. Sławek na zebraniu klubu B. B. zapowiedział, że „znajdujemy się u kresu współżycia z obecnym Sejmem” i wezwał posłów

BB. do rozpoczęcia prac przygotowawczych do wyborów następnego Sejmu.

Takie są najważniejsze zamiary sanacji w okresie największego kryzysu gospodarczego i bezrobocia.

Gdy p. Sławek następnego dnia odwiedził dziennikarzy — w klubie sprawozdawców parlamentarnych — to mówiąc ogólnikowo o tem, że zbliżamy się do okresu wyborów do Sejmu i Senatu, dosłownie oświadczył: najpierw musi nastąpić uspokojenie w Kraju, a dopiero potem będą wybory.

Wprawdzie p. Sławek nie rozwinął swej myśli o tem, co należy rozumieć „pod słowem uspokojenie”, lecz mimo woli nasuwa się wspomnienie z okresu najczarniejszej reakcji w Rosji carskiej, kiedy to premier Stołypin wygłosił zdanie: „najpierw uspokojenie, a potem reformy”.

Ówczesne „uspokojenie” polegało na zbrojnym stłumieniu wszelkich porzywów wołnościowych, domagających się wprowadzenia samorządu miejskiego i wiejskiego oraz demokratyzacji prawa wyborczego.

P. Sławek nie mówił jaki ma zamiar „uspokojenia” kraju.

Klub BB. i cała prasa sanacyjna stale zapalczywie twierdziła, że będzie prowadzić bój o dokonanie przez Sejm zmiany obecnej Konstytucji, a tymczasem p. Sławek zamyka sesję Sejmu, którego komisja Konstytucyjna prowadziła usilne prace nad zmianą Konstytucji i ani słowa nie mówi o tej „najważniejszej” sprawie. Jaka rażąca demagogia w słowach i postępowaniach wodzów obozu sanacyjnego.

Sanacja twierdzi, że od czterech lat wszystkie rządy cieszą się zaufaniem ministra Piłsudskiego, a wszelkie ustąpienia i mianowania, to są tylko zmiany na posterunku, lecz „program” pozostaje ten sam. Jak wobec tego wygląda ten jednolity program, jeśli p. Sławek oświadcza, że niema „narazie żadnego programu”, gdyż mówi dosłownie co następuje: „Ja nie lubię mówić o swoich zamiarach, dopóki nie przygotowałem ich do realizacji” Ani słowa o tem kiedy będzie ten „program”. Mogą bezrobotni czekać, może kryzys gospodarczy trwać i pogłębiać się, a p. premier Sławek „ma czas” może poczekać.

Centrolew jednak nie ma zamiaru czekać i w najbliższych dniach zamierza zwrócić się do pana Prezydenta z wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmowej dla rozpatrzenia spraw gospodarczych, które by zmierzały do opamiętania kryzysu.

Wobec tego p. Sławek będzie musiał znaleźć czas na zajęcie stanowiska w ważnych sprawach państwowych, albo pójdzie do lamusa. Groźba „łamanie kości” nie wystarczy za program

W. D.

Delegacja bezrobotnych u p. Wojewody

W dniu 1 kwietnia udała się do Wojewody delegacja w osobach tow. tow. Walczaka, Napieralskiego, Milmana i Dittbrenera z ramienia Komitetu Stronnictw Socjalistycznych i Klasowych Związków Zawodowych dla walki z kryzysem i bezrobociem, celem przedłożenia rezolucji uchwalonej jednogłośnie na wielkim wiecu bezrobotnych w Filharmonii w dn. 27 marca rb.

Tow. Walczak przedstawił p. Wojewodzie ciężkie położenie mas bezrobotnych i półbezrobotnych w związku z przedłużającym się kryzysem oraz konieczność uwzględnienia postulatów zawartych w przyjętej rezolucji. Równocześnie tow. Walczak zwrócił się do p. Wojewody, jako do przewodniczącego Komitetu Niesienia Pomocy Najbardziejniejszym, z prośbą wypłacenia z okazji Świąt Wielkiej Nocy, bezrobotnym korzystającym z zapomóg wypłacanych przez powyższy Komitet, podwójnej zapomogi t.j. za m. marzec i kwiecień.

Tow. Milman zwrócił uwagę p. Wojewody na konieczność dalszej rejestracji bezrobotnych przez Komitet Niesienia Pomocy Najbardziejniejszym, gdyż ze względu na powolną rejestrację bezrobotnych przez P. U. P. P. cały szereg faktycznie potrzebujących pomocy nie zdążyło się zarejestrować przed dniem 11 marca rb.

W odpowiedzi p. Wojewoda oświadczył delegacji, że jest najmocniej przekonany o załamaniu się kryzysu w końcu maja ewentualnie w czerwcu rb., a

tem samym nastąpi poprawa w położeniu mas robotniczych.

Jednakże w zupełności zgadza się, że w obecnym ciężkim położeniu gospodarczym, należy wszystko czynić, aby przyjąć z pomocą bezrobotnym, to też postulaty zawarte w przedłożonej mu rezolucji będzie najenergiczniej u Rządu popierał. Co zaś się tyczy sprawy dalszej rejestracji bezrobotnych przez Kom. niesienia pomocy najbardziejniejszym, to rejestracja będzie wznowiona po zakończeniu przeprowadzanej obecnie kontroli zarejestrowanych bezrobotnych, zaś najbardziejniejszym będą pomocy mogą złożyć podania o przyznanie im prawa do otrzymania talonów żywnościowych.

Chleba i pracy.

Chleba i pracy trzeba dać,
A lud będzie „spokojny” —
Nie można w oczy ciągle lgać...
I na lep robotnika brać —
Robić żeń krowy dojne.
Nie można za podstawę brać,
Ze lud jest „bogobojny” —
Kto chce go wciąż po pysku prać,
Ten sam go siłą będzie pchać —
W otchłań domowej wojny.
Nie można z ludu skórę drzeć
I gniesić jak niewolnika —
Trzeba trochę sumienia mieć...
Bo zarzucana ciągle sieć,
Porwie dłoń robotnika.

Tom.

Propaganda spółdzielczości robotniczej

Podobno przysłowie mówi, iż „niema tego złego, co by nadobrze nie wyszło”.
Możnaby nieco przystosować je do ostatnich wypadków na terenie Związku Spółdz. Spoż. Rz. P. Wprawdzie spółdzielczość socjalistyczna została na Zjeździe styczniowym zmajoryzowana przez żywoły drobnomieszczańskie i reakcyjne, jednak ów akt gwałtu miał tę dodatnią stronę, iż wywołał w samym obozie socjalistycznym wzmożenie sił, skoordynowanie się w imię wydatych praw i pogłębienie ogólne zagadnienia spółdzielczego.

Z różnych stron kraju nadchodzą pomyślnie wieści, iż robotnicy dotychczas biernie odnoszący się do spółdzielczości, zaczynają coraz bardziej pojmować, jaką siłę daje im spółdzielczość i garną się pod jej znaki.

Okres 2-miesięczny od ostatniego Zjazdu Z. S. S. R. P. pozwolił spółdzielniom socjalistycznym wykrystalizować swe poglądy i taktykę działania na przyszłość. W pierwszym rządzie możemy powinszować sobie sukcesu, jakim jest wyłonienie specjalnego Komitetu Propagandy Spółdz. Robotniczo-Włościańskiej, który z dniem każdym wzmacnia swą działalność. Komitet skoncentrował naci porozumienia ze wszystkimi spółdzielni robotniczymi i postępowo-włościańskimi. Przy pomocy prasy socjalistycznej z „Robotnikiem”, „Pobudką” i „Łódzianinem” na czele — utrzymuje on dość ścisły kontakt ze wszystkimi spółdzielni, stojącymi w opozycji do obecnego ustosunkowania się sił w Związku Sp. Spoż. Rz. Polskiej.

Komitet nawiązał kontakt personalny ze wszystkimi ważniejszymi ośrodkami w Okręgach Lwowskim, Łomżyńskim, Łódzkim, Zagłębia Dąbrowskiego, Częstochowy, Krakowa i Śląska, wysyłając tamże swych referentów propagatorów. Do Komitetu nadchodzą ze wszystkich stron kraju protesty władz spółdzielni przeciw polityce i rugom politycznym w Związku. Pisma robotnicze i zawodowe prowincjonalne stale drukują i poruszają zagadnienia spółdzielcze.

Chcąc jednak sprawę uświadomienia postawić na silniejszym realnie gruncie, postanowiono wytworzyć komurkę, która mogła ześrodkować wszystkie czynniki, związane z propagacją spółdzielczości w masach robotniczo-włościańskich. Asumpt ku temu dał wniosek złożony przez kilka spółdzielni na najbliższy Zjazd Z.S.S.R.P. — żądający utworzenia w ramach Związku odrębnego Wydziału Propagandy dla spółdzielni robotniczych i postępowo-chłopskich. Cały szereg spółdzielni należących do Z.S.S.R.P. nadsyła na ręce Komitetu Prop. swój akces, solidaryzujący się z wysuniętym wnioskiem.

Zycie wskazuje, iż zagadnienie odrębnej propagandy robotniczej jest słuszne i musi dać konkretne rezultaty. Dotychczas metody Wydziału Społ. Wychowawczego Z.S.S.R.P. nie przynosiły żadnej prawie korzyści klasie robotniczej — prosto nie były należycie do niej ustosunkowane. Stąd też zanik ruchu organizacyjnego — stąd stałe cofanie się ilości zorganizowanych członków.

Weźmy teraz prasę robotniczą. Mamy cały szereg pism codziennych robotniczych, potem periodycznych, następnie olbrzymią prasę rob-zawodową. Razem około 100 pism z pół miljonem

prenumeratorów. Pierwszym zadaniem nowego Wydziału Propagandy Robotniczo-Spółdzielczej będzie stałe obsłużenie pism robotniczych w formie artykułów zasadniczych i stałych informacji z zakresu ruchu spółdzielczego w kraju i zagranicą. Tylko przez systematyczną i celową pracę w tym kierunku sprawa spółdzielcza może być należycie posunięta naprzód.

W dziedzinie propagandy ustnej jest również wiele, a właściwie wszystko do zrobienia. W Wydziale Społ.-Wych. Związku leżała praca ta odłogiem na równi z akcją prasowo-robotniczą. Na pierwszy plan wysuwają się tu stałe

sekcje spółdzielcze w kołach młodzieży robotniczej, w ośrodkach TUR-a, wśród organizacji kobiecych, jak również w poszczególnych zw. zawodowych.

Do tak rozległej pracy musi istnieć aparat, posiadający ludzi o odpowiednim wyrobieniu i nastawieniu psychicznym; aparat ten musi być wyposażony w odpowiednie środki finansowe. Żądanie odrębnego Wydziału Propagandy dla Spółdzielni robotniczych i postępowo-chłopskich popierają już obecnie prawie wszystkie ośrodki spółdzielcze. Poprze je również niewątpliwie cała klasa robotnicza.

K. P.

Wiadomości z całego świata

Nowy rząd w Niemczech.

Po upadku rządu tow. Müllera przyszedł do władzy w Niemczech rząd również koalicyjny ale centrowo-prawicowy bez socjalistów. Nowy kanclerz, dr. Brüning, w deklaracji, odczytanej na posiedzeniu parlamentu w dniu 1 kwietnia, zapowiedział, że nowy rząd za zadanie swe uważa głównie załatwienie wszystkich najpilniejszych spraw państwowych. Zaznaczył przytem, że jest to ostatnia próba załatwienia żywotnych spraw państwowych z obecnym parlamentem. W słowach tych dopatrywać się można groźby rozwiązania Reichstagu.

W polityce zagranicznej ma być kontynuowana taktyka poprzedniego gabinetu, czyli lojalne wypełnianie międzynarodowych zobowiązań i dalszy rozwój przyjaznych stosunków z wszystkimi państwami, z którymi Niemcy pozostają w przyjaźni lub też w stosunkach traktatowych i gospodarczych. Ze słów dr. Brüninga wynika, iż nowy rząd widzi powrót Niemiec do dawnej świetności tylko na drodze pokojowej współpracy z innymi narodami.

Najbliższa przyszłość okaże o ile szczerym w swem przemówieniu był nowy kanclerz Rzeszy. Narazie tylko komuniści odmawiają mu zaufania.

Koniec dyktatury Stalina.

Najnowsze zarządzenia Stalina, wstrzymujące akcję przymusowej kolektywizacji wsi rosyjskiej, zostały przyjęte z wielkim niedowierzaniem przez chłopów oraz z wielkim niezadowoleniem przez gorliwsze sfery komunistyczne. Podejrzliwi chłopci, nie wierząc w dobrą wolę czerwonego dyktatora nadal prowadzą bojkot własnego gospodarstwa, niszcząc zapasy ziarna przeznaczone do siewu oraz nadmiernie bijąc bydło. Ruch ten nadal jest tak masowy, że o opanowaniu go zupełnym trudno pomyśleć. Z drugiej strony bardziej lewicowi, niż Stalin, komuniści nie chcą zarządzeń jego stosować i w dowolny sposób starają się kolektywizację w życie wprowadzać.

W związku z tem, w tych dniach odbyło się burzliwe posiedzenie Centralnego Komitetu partii komunistycznej na którym z ostrą mową przeciwko Stalinowi wystąpił Woroszyłow, następnie prezes komitetu moskiewskiej partii Uglanów i znany komunista Jenukidze. Zarzucili oni Stalinowi, że jego polityka spowodowała Rosję sowiecką na błędny

drogę i że wybrane przez niego środki dla uratowania sytuacji są tylko połowiczne.

Stalin chciał podać się do dymisji, na co jednak wspomniani komuniści zgodzić się nie chcieli.

W wyniku burzliwych obrad postanowiono zlikwidować dotychczasową jednoosobową dyktaturę Stalina i Centralny komitet partii komunistycznej uchwalił powołanie do życia specjalnej komisji kontrolnej, złożonej z 10 osób. Zadaniem nowoutworzonej komisji będzie decydowanie o wszystkich posunięciach rosyjskiej partii komunistycznej zarówno w polityce wewnętrznej, jak i zagranicznej.

O niepodległość Indji.

Rząd angielski wyznaczył specjalną komisję dla zbadania życzeń nacjonalistów angielskich. Do składu komisji powołani zostali różni książęta indyjscy oraz wybitni politycy indyjscy, jak również członkowie europejskiej grupy w parlamencie.

Żądania niepodległościowców, jak

Szpital kasowy na Zagajnikowej Wielkie dzieło socjalistycznego Zarządu Okr. Zw. K. Ch. ma być nareszcie oddany do użytku.

W dniu 15 kwietnia p. Łopuszański, komisarz Kasy Chorych i Okręgowego Związku Kas Chorych (dwie ciepłe posadki i grube tysiące) zamierza wreszcie oddać częściowo do użytku Kas chorych przy ul. Zagajnikowej.

Z tej okazji prasa sanacyjna zamieszcza wzmianki i artykułiki, sławiące p. Łopuszańskiego i d-ra Bogusławskiego, jakby to oni byli twórcami tego szpitala.

Łódź robotnicza nie zapomni ani na chwilę, iż szpital ten powstał z inicjatywy i dzięki twórczemu wysiłkowi socjalistycznego zarządu Okr. Zw. Kas Chorych, na czele którego stał tow. senator Danielewicz i ówczesnego dyr. Związku tow. d-ra Wielńskiego.

Oni to, widząc naocześnie tragedję robotnika łódzkiego, który miesiącami czekał musi na łóżko szpitalne, podjęli pomimo piętrzących się trudności finansowych budowę tego pięknego szpitala i doprowadzili ją do końca.

Gdy w październiku 1929 r. p. Łopuszański został mianowany komisarzem, gmach był już całkowicie wykończony, a nawet biura Związku mieściły się już w gmachu szpitalnym.

P. Łopuszańskiemu i jego komisarzskiemu kolegom ma robotnik łódzki do zawdzięczenia tylko to, że szpital zostaje oddany do użytku z wielomiesięcznym opóźnieniem.

MAGISTRAT MIAŁ RACJĘ obniżając ceny mięsa wieprzowego.

Jak już donosiliśmy magistrat dwukrotnie obniżył ceny mięsa wieprzowego i dwukrotnie rząd Wojewódzki tę uchwałę magistratu uchylał.

Wreszcie po powołaniu sławnej już komisji, która w składzie dziesięciu ludzi z różnymi dygnitarzami na czele, zakupiła aż trzy wieprze i przeprowadziła niezwykle „słona” kalkulację, magistrat powołał ponownie komisję cennikową.

Rzeźnicy jaknajspokojniej wysunęli żądanie podwyższenia cen ustalonych przez magistrat o 26 proc., a żądanie to poparł w głosowaniu enpeerowiec p. Wochna, kierownik Widzewskiej Spółdzielni Spożywców.

Głos p. Wochny zaważył i komisja uchwaliła przeciwko głosom konsumentów tę tak niesłychanie wysoką, nieuzasadnioną niczem podwyżkę.

wiadomo idą w kierunku podniesienia Indji do rzędu dominium angielskiego.

Ruch biernego oporu, zainicjowany przez Ghandiego, zatacza coraz dalsze kręgi. Cały szereg patriotów indyjskich, zajmujących bardzo odpowiedzialne stanowiska w urzędach publicznych opuszcza takowe, aby wziąć udział w akcji Ghandiego.

Jeszcze o porwaniu gen. Kutiepowa.

Prasa paryska donosi, że policja francuska posiada już dostateczne dowody, że generał Kutiepów, o tajemniczym zniknięciu którego w swoim czasie donosiliśmy, został wsadzony na okręt na wybrzeżu Normandji i wywieziony do Moskwy.

W związku z tem ponowiły się żądania, skierowane pod adresem rządu, aby niezwłocznie zerwać stosunki dyplomatyczne z Sowietami.

Ofiary biurokracji.

Prezydium Policji w Berlinie ukarało w ubiegły poniedziałek aresztem od 3 — do 6 dni oraz nieznaczniemi grzywnami 23 uczestników t. zw. międzynarodowego kongresu chłopskiego, a m. 17 Polaków, 4 Czechów, 1 Włocha i 1 Serba za nielegalne przekroczenie granicy.

Wśród skazanych znajdują się komunistyczni posłowie na nasz Sejm dr. Karwan i Stanisław Wójtowicz oraz b. poseł Sylwester Wojewódzki.

Wyniki wyborów do rad gminnych na Górnym Śląsku.

W ubiegłym tygodniu na Górnym Śląsku w całym szeregu gmin odbyły się wybory do rad gminnych. W wyborach tych listy niemieckie odniosły poważną porażkę, wskutek czego wiele rad gminnych uzyskuje obecnie większość polską.

Z ugrupowań polskich największy przyrost głosów osiągnęli nie sanatorzy jak to prasa prorządowa roztrąbiła, lecz korfianciarze. Znaczny sukces wyborczy przypadł w udziale P.P.S., która otrzymała ogółem zgórą 40 mandatów.

Panowie komisarze bowiem, nie chcąc by szpital był oddany do użytku przez socjalistyczny Zarząd, wstrzymali wpłacanie składek do Okręgowego Związku, a tem samem uniemożliwili zakup ruchomości, aparatów i t. d.

Polityczne swe manifestacje przeprowadzali choćby za cenę zdrowia i życia tysięcy robotników.

Tego Łódź robotnicza nie zapomni ani p. dyrektorowi Tow. Akc. I. K. Poznański — p. Łopuszańskiemu, ani p. dr. Bogusławskiemu.

A zapamięta tem lepiej, że dziś za komisarskich rządów — trzeba na lekarza do ciężko chorego dziecka czekać trzy dni, że ubezpieczonych szkanuje się na każdym kroku — a gdy występują ze słusznymi protestami — każe się ich aresztować.

To są właśnie bezsporne „zasługi” tych dwóch panów!

Dr. Bogusławski, znany kręgarz, podobno tak dobrze się zasłużył na terenie Kasy Chorych w Łodzi, że nawet jego nieliczni zwolennicy mają go dosyć, wobec czego dr. Bogusławski źle się czując, stara się o wyższe stanowisko w ministerstwie w Warszawie, a przyjaciele jego, chcąc się go pozbyć, chętnie wszystko czynią, by go się pozbyć z Łodzi.

A. T.

Przedstawiciele Powszechnej Spółdzielni domagają się podwyżki ceny mąki.

W ubiegłym tygodniu piekarze wystąpili do Magistratu o zwołanie komisji cennikowej w związku ze zwykłą tendencją cen mąki.

Magistrat — zgodnie z obowiązującymi przepisami — posiedzenie komisji cennikowej zwołał.

Na posiedzeniu przedstawiciele piekarzy oświadczyli, iż w międzyczasie tendencja zwykła cen mąki załamała się, a tem samem niema podstaw do zmieniania cennika.

Zdawałoby się, że na tem posiedzeniu zakończy się — aż tu nagle z żądaniem podwyżki cen mąki wystąpili, zasiadający w komisji jako przedstawiciele konsumentów — delegaci Powszechnej Spółdzielni Spożywców z p. Zientalskim na czele.

Z okazji tej skorzystali przedstawiciele handlarzy mąką i wnioski o podwyższenie ceny mąki pszennej z 64 na 68 gr. przeszedł.

Tak to przedstawiciele Powszechnej Spółdzielni Spożywców dają przykład, jak

należy podnosić ceny, przyczyniając się do ogólnego wzrostu drożyzny.

Prawda, iż wskutek podwyższenia cen zapewnią oni udziałowcom jeszcze o parę groszy więcej dywidendy, lecz te parę groszy kosztować będzie ogół konsumentów setki tysięcy złotych, które przejdą do kieszeni wielkich i średnich handlarzy.

Kierownikom Powszechnej Spółdz. Spożywców i jej delegatom nie wolno zapominać ani na chwilę, iż podwyższenie ceny jednego artykułu — daje asumpt do podwyżki cen wszystkich artykułów.

W tym okresie, gdy Magistrat prowadzi zmuszoną walkę o utrzymanie godziwego poziomu cen — kłody pod nogi rzucają mu przedstawiciele Powszechnej Spółdzielni, którzy acz powołani do obrony interesów konsumentów — nieogładną, idącą po linii najmniejszego oporu, polityką, działającą na szkodę konsumentów!

Sprawa ta jest zbyt poważna, by można było przejść nad nią do porządku dziennego.

POD SĄD HISTORJI

Dlaczego Sąd Najwyższy Rzeczypospolitej unieważnił mandat B.B. w tarnopolskim okręgu wyborczym?

Wyciągi dosłowne z tekstu orzeczenia Sądu Najwyższego.

Mamy przed sobą dokument urzędowy, tekst orzeczenia Sądu Najwyższego Rzeczypospolitej w sprawie unieważnienia jednego mandatu B. B. w okręgu wyborczym nr. 54 (Tarnopol). Podajemy niektóre ustępy tekstu do wiadomości publicznej:

„Na podstawie bliższego zbadania akt Obwodowej Komisji Wyborczej nr. 3 powiatu Zbaraskiego w Czaharach Zbaraskich przyszedł Sąd Najwyższy do przekonania, że zarzut, uczyniony tejże Komisji co do mylnego obliczenia głosów, oddanych na listę nr. 1, jest słuszny. Protokół głosowania stwierdzał bowiem, pierwotnie w sposób oczywisty, że liczbę głosujących wyborców oznaczono na 620, którą następnie czy to drogą fałszu, czy też pomyłki, zmieniono na 820... Na drugiej stronie protokołu głosowania liczba głosów na listę nr. 1 złożonych — 376 — jest znów w sposób oczywisty przerobiona z liczby pierwotnie w tym miejscu wykazanej: 176 lub 178 głosów. Nieprawdziwość liczby 376 wynika również z kart obliczeniowych, w których widoczne jest dopisanie inną ręką i innym atramentem do pierwotnie zaznaczonych 176 głosów, jako oddanych na listę nr. 1, dalszych głosów... Liczba 376 na odwrocie głownej karty obliczeniowej (w obu egzemplarzach) także jest widocznie przerobiona z liczby 176...

...W zestawieniu wyników głosowania..., dotyczącym Komisji Obwodowych pow. Kopyczyńskiego w wierszu piątym od dołu wykazane zostało, iż na listę № 1 oddano w Czankowicach Wielkich głosów ważnych 1063, na listę zaś № 18 głosów 151, przyczem w egzemplarzu ze-

stawienia wyników głosowania, dołączonych do akt Sądu Najwyższego, widocznie jest podskrobane w miejscach, w których powyższe cyfry są wypisane. Tak więc wskutek przedstawienia cyfr wspomnianych powiększono liczbę głosów na korzyść listy № 1 o głosów 912 i o taką liczbę zmniejszono ilość głosów, oddanych na listę № 18...”

Działo się to wszystko w pierwszych dniach marca 1928 r. Generalnym Komisarzem wyborczym, mającym pieczęć nad praworządnością wyborów, był p. Stanisław Car, członek pałestry polskiej, dzisiejszy Minister Sprawiedliwości Rzeczypospolitej. Kierownictwo organizacją wyborów spoczywało — pod odpowiedzialnością formalną — p. gen. Sławoj-Składkowskiego, w rękach ówczesnego dyrektora departamentu politycznego Ministerjum Spraw Wewnętrznych a późniejszego prezesa Rady Ministrów p. Kazimierza Świtalskiego.

Pod kierunkiem tych trzech panów, przy ich niewątpliwej odpowiedzialności za kierownictwo stały się możliwe terzeczy, o których pisze orzeczenie Sądu Najwyższego Nazwisk bezpośrednich winowajców fałszerstw, dokonanych w 54 okręgu wyborczym w tej chwili jeszcze nie znamy. Należy ogłosić te nazwiska publicznie, oddać je pod ciężar opinii publicznej. To już nie jest jakaś brutalność polityczna, to jest fałszowanie dokumentów państwowych, zwyczajne, wulgarne przestępstwo kryminalne. Tej plamy zmyć niepodobna!..

Pracownicy miejscy i użyteczności publicznej odbyli konferencję okręgową w Łodzi

W niedzielę odbył się w Łodzi Zjazd Okręgowy związku pracowników komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej. W zjeździe wzięło udział 40 delegatów, reprezentujących dwadzieścia kilka oddziałów: z Łodzi, Częstochowy, Piotrkowa, Kalisza, Zgierza, Tomaszowa, Łęczycy, Łowicza i Radomska.

Sprawozdanie z działalności składał prezes zarządu okręgowego tow. St. Wojdan i sekretarz okręgu tow. Jordan.

W sprawozdaniach omówiono całokształt akcji przeprowadzonych na terenie poszczególnych miejscowości.

Wynik tych akcji przyczynił się do poprawy i unormowania warunków pracy pracowników poszczególnych magistratów i instytucji użyteczności publicznej.

Dłuższe przedmówienie, omawiające obecną sytuację gospodarczą i polityczną oraz całokształt poczynań związku, wygłosił pos. tow. Kowalski przewodniczący Zarządu Głównego Związku.

Tow. poseł Kowalski wskazał na nieprzychylny stosunek czynników rządowych do postulatów pracowniczych i zilustrował to szeregiem przykładów.

Nad sprawozdaniami wywiązała

się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos tow. tow. Masztelarz, Kudęba, Kowalski Fr., Polecki i inni.

W wyniku dyskusji, przyjęto uchwałę, udzielającą absolutorium ustępującemu Zarządowi.

Jednogłośnie przyjęto rezolucję, wzywającą ogół członków do czujności i gotowości obrony praw organizacji, oraz wyrażającą podziękowanie Z.P.P.S. za nieugiętą obronę interesów pracowniczych na terenie Sejmu.

Postanowiono wysłać depeşe z wyrazami hołdu do tow. marszałka Daszyńskiego i do tow. posła. Diamanda, z okazji 70-lecia Jego urodzin.

Następnie dokonano wyboru nowego zarządu Okręgowego, w skład którego weszli tow. tow.: Wojdan St., Jaroszek M., Czerwiński K., Jordan T., Masztelarz, Kowalski Fr., Białek i Kryjan (Łódź), Kudęba i Luczyk (Piotrków), Banasiak (Kalisz), Dobrowolski (Tomaszów) i Jarząbek (Częstochowa).

Nowowyzbrany Zarząd Okręgowy ukonstytuował się następująco: przewodniczący tow. Wojdan St., wiceprzewodniczący tow. Jaroszek M., sekretarz tow. Jordan T. i skarbnik tow. Kowalski Fr.

Memoriał Związku Zawodowego Muzyków złożony dowódcy D.O.K. gen. Małachowskiemu.

Niżej podpisany, Zarząd Związku Zawodowego Muzyków, Rzeczypospolitej Polskiej, Oddział w Łodzi, ma zaszczyt niniejszem zwrócić się do J.W. Pana Generała w następującej sprawie:

Od lat 12-tu zgórą istnieje na terenie m. Łodzi Związek Zawodowy Muzyków, skupiający w swym gronie blisko 200-tu muzyków zawodowych. Organizacja ta, mająca między innymi za główny cel swój krzewienie szczytnej sztuki i kultury muzycznej wśród najszerzych warstw ludności, chlubnie zapisała się w dziejach kulturalnych Łodzi, albowiem dzięki mozolnym wysiłkom muzyków Związkowych przyczyniła się do powstania imponującej placówki muzycznej — Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej. — Ł. O. F., działająca i rozwijająca się z wielkim sukcesem od lat 15-tu w naszym grodzie, zdobyła sobie szacunek i uznanie szerokich mas społeczeństwa miejscowego.

Mimo podniosłych haseł sytuacja muzyków pogarsza się z dnia na dzień, a to wobec całego szeregu niesprzyjających warunków, wśród których b. ważną rolę odgrywa stała konkurencja zespołów wojskowych. Bezmiar tragicznej grozy

spotęgował się ostatnio w zatrważający sposób, a to dzięki zastosowaniu wynalazku filmu dźwiękowego. W konsekwencji powyższego rola muzyka w kinach, t. j. najpoważniejszego źródła dochodu, okazała się w najbliższej przyszłości całkowicie zbyteczną, a około 200-tu muzyków zawodowych wraz z ich rodzinami skazanych zostanie poprostu na zagładę.

Wobec powyższego mamy zaszczyt prosić J. W. Pana Generała o łaskawe ulżenie przewidywanej katastrofie przez wydanie odpowiedniego zarządzenia, zabraniającego zespołom wojskowym zarobkowania we wszystkich ośrodkach, kawiarniach i t. p., znajdujących się na terenie m. Łodzi, dzięki temu uda nam się częściowo załagodzić olbrzymie rozmiary bezrobocia.

W oczekiwaniu pomyślnego załatwienia naszej prośby pozostajemy.

Zarząd Związku.

Opłacajcie regularnie prenumeratę!

„Prawdomówny” Wojewódzki dostał po łapach za kłamstwo.

Wobec interpelacji enpeerowsko-sanacyjnego radnego Wojewódzkiego na Radzie Miejskiej w dniu 2 kwietnia r. b. w sprawie rzekomej „eksmisji” sądowej mieszkańców domów T-wa „Lokator” przy ulicy Lokatorskiej Nr. 9, 11 i 13, Zarząd T-wa „Lokator” oświadcza, iż żadnych spraw o eksmisję lokatorów swych do Sądu nie wnosił, pomimo, że wśród mieszkańców domów posiada zastęp dłużników zalegających w Komornem od 6-ciu do 15-tu miesięcy.

Wobec zaś przekształcenia T-wa „Lokator” na spółdzielnię mieszkaniową, której działalność przewidziana jest w uchwalonym statucie, Zarząd T-wa „Lokator”, ze względów formalnych, był obowiązany wymówić mieszkania wszy-

stkim lokatorom na dzień 1 lipca br. ponieważ powstająca spółdzielnia której przekazane została nieruchomości T-wa, jako nowa publiczno-prawna instytucja musi mieć wolną rękę przy ujednostajnieniu czynności swych zgodnie ze statutem regulaminami Spółdzielni, wzorowanej na największej w Polsce organizacji społecznej Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, na której czele stoją wybitni społecznicy Teodor Toeplitz, Zdanowski i Tołwiński.

Występ p. radnego Wojewódzkiego był obliczony na efekt i demagogię partyjną.

Zarząd
Towarzystwa „LOKATOR”
w m. Łodzi.

ENPEEROWSKI SŁUGUS

nie lubi płacić komornego.

W czwartek rano w tramwaju zdążającym z Chojen do miasta siedział jakiś jegomość i trzymając w ręku plikę papierów wykrzykiwał na socjalistów co się zmieści, niby jakaś przekupka na starym mieście, lub radny enpeerowski. Okazało się iż trzymał on w ręku kilkanaście wezwań rejentalnych od Towarzystwa „Lokator” i jechał na Polesie do domów zbudowanych, przez znieawidzonego przez niego samorząd socjalistyczny, w celu wypełnienia deklaracji, by otrzymać mieszkanie od znieawidzonych socjalistów.

Oświadczenie zarządu T-wa „Lokator” umieszczone w niniejszym numerze „Łodzianina” przedstawia we właściwym świetle występy enpeerowsko-bebesowsko-żydowskich lokatorów, którzy nie płacąc komornego nie mogą sobie przywłaszczyć społeczną własność T-wa „Lokator” przypuszczają obecnie szturm do domów na Polesiu.

Gra podjazdowa tych panów i na tym froncie już się rozpoczyna. Przestrzegamy kogoś należy przed tym wypadem. Jedna parszywa owca może całe stado zarazić.

O pracę dla robotników sezonowych.

W ub. czwartek delegacja związku pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej interwenjowała w urzędzie wojewódzkim w sprawie wysyłania do robót publicznych robotników nie według kolejności obarczenia rodziną.

Delegacja przyjęta została przez zastępcę naczelnika wydziału opieki społecznej, p. Chmielewskiego, któremu przedłożono konkretne fakty wysyłania przez

P.U.P. robotników, mających na utrzymaniu 3 członków rodziny, podczas gdy nie zostali dotychczas zatrudnieni robotnicy mający na utrzymaniu 5 członków rodziny.

W związku z powyższem delegacja domagała się powołania komisji partytowej przy P.U.P., której baczyla, by pierwszeństwo przy otrzymywaniu pracy było należycie przestrzegane.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców robi drożyznę mąki.

Na czwartkowym posiedzeniu Magistrat uchwalił odmownie załatwić żądanie piekarzy i Powszechnej Spółdzielni Spożywców podwyższenia obecnie obowiązującego cennika na mąkę.

Odmawiając podwyższenia cen na mąkę, Magistrat wychodził z założenia, że żądanie podwyżki jest nieuzasadnione. Mimo to Powszechna Spółdzielnia

Spożywców od czwartku podwyższyła bezprawnie dotychczasowe ceny mąki z 64 na 68 groszy za kilogram.

Zapytujemy odpowiednie władze na jakiej podstawie dokonała Pow. Spółdz. Spoż. podwyżki cen, dając tem samem wszystkim sklepikarzom powód do dalszych podwyżek.

Z Komitetu Rozbudowy Miasta.

We wtorek wieczorem, pod przewodnictwem tow. ławnika Izdebskiego odbyło się kolejne posiedzenie Komitetu Rozbudowy Miasta.

Dłuższą dyskusję wywołało pismo Urzędu Wojewódzkiego o zamierzanem podjęciu przez Zakłady Ubezpieczeń budowy domów mieszkalnych w Łodzi.

W dyskusji podkreślono doniosłość tej inicjatywy, wskazując równocześnie na konieczność skoordynowania akcji zwalczania głodu mieszkaniowego przez instytucje publiczno-prawne. Koordynacja ta winna mieć na celu umożliwienie oddania w jaknajkrótszym czasie jak największej ilości mieszkań do użytku.

W związku z powyższem Komitet Rozbudowy miasta postanowił wystąpić przez Pana Wojewodę do władz centralnych ze wskazaniem, iż — zdaniem Komitetu — należałoby z funduszy instytucji prawu publicznych wykończyć w pierwszym rzędzie domy na Polesiu Konstantynowskim.

Następnie Komitet przyznał petentom pożyczki z funduszy kontyngentowych, na łączną sumę złotych 1.073 300. Pożyczki te przyznane zostały na wykończenie budowli zaawansowanych, których budowa finansowa była poprzednio z państwowych funduszy na rozbudowę.

Echa odczytu wolnomysłicielskiego.

We wtorek, dnia 8 b. m., o godz. 9 rano w sądzie okręgowym wyznaczona została sprawa t. Jana Hanemana za wygłoszony w sierpniu r. ub. w lokalu Polskiego Związku Myśli Wolnej odczyt p. t. „Moralność biblijna a etyka nowego społeczeństwa”. W charakterze świadka oskarżenia występuje p. Pawłowski (obwiepol-

czyk) znany z awantur urządzanych na przedstawieniu „Cyankali” w teatrze Miejskim, za co został skazany przez sąd.

Listy do Redakcji.

Szanowny Towarzystwo Redaktorze.

Wobec tego, że rozsiewane są kłamliwe wieści jakoby miał wstąpić w szeregi rozbijackiej klikki faszystowskiej tak zwanej B.B.S., niniejszem oświadczam, że jestem karnym członkiem Polskiej Partii Socjalistycznej i swojej orientacji społecznej nie mam zamiaru zmieniać.

Ludzi zlej woli, którzy rozgłaszają wiadomości, jakoby wstąpił do B. B. S. piętnuję jako oszustów.

Z Socjalistycznym pozdrowieniem

Jan Klimaszewski.

(Pseudonim Zagłoba.)

Tuszyn-Łódź

dh. 28 marca 1930 r.

Bezpłatny odczyt

Staraniem Sekcji Propagandy Oddziału Sanitarnego Wydziału Zdrowotności Publicznej, w dniu 6 kwietnia rb. o godzinie 12-iej w południe, w lokalu Miejskiego Kinematografu oświatowego przy ul. Rokicińskiej 1

inż. Jan Kłoczkowski wygłosi odczyt na temat: „Jakiem niebezpieczeństwem grożą nam szczury i dlaczego je tępić należy”.

Wejście na odczyt bezpłatne.

Robotnicy popierajcie swojego „Łodzianina”.

Przymusowe licytacje (Dokończenie)

359. Krajowa Fabryka Wstażek, Żeromskiego 98, maszyna do pisania.
 360. Zilke August, Juliusza 9/11, maszyna do pisania.
 Oplata za prawo jazdy po mieście.
 361. Hecht M., N. Zarzevska 3, szafa.
 362. Kleszkowski St., Piotrkowska 199, meble.
 363. Kozłowski K., Piotrkowska 273, kredens.
 Podatek od spadków i darowizn.
 364. Gutman I., Nawrot 100, szafa.

- 2 proc. oplata od umów o przeniesieniu własności nieruchomości.
 365. Plywaczy Sz. M. i R. L., Pasta 9, meble.
 Podatek od zbytku mieszkaniowego.
 366. Filipowski A., Piotrkowska 90, meble.
 367. Kernbaum M., Piotrkowska 78, maszyna do pisania.
 Podatek komunalny od lokali za rok 1924 i 1925.
 368. Cederbaum M., Wschodnia 65, kasa ogniotrwała, meble.
 369. Wojdyłowski I., Gdańska 131, meble.

Z życia partji

Dzielnica Bałuty.

W niedzielę, dnia 6 kwietnia r. b. o godzinie 10 rano odbędzie się ogólne zebranie (masówka) dla członków partji i sympatyków.

Prosimy o liczne przybycie
Komitet.

Dzielnica Chojny.

W sobotę, dnia 5 kwietnia b. r. o godz. 8 wiecz. w lokalu dzielnicy „Chojny” odbędzie się odczyt dla członków i sympatyków, na temat „Życie Seksualne”, który wygłosi tow. Dr. Paweł Klingier.

Towarzysze i Towarzyski stawcie się licznie.
Komitet.

Dzielnica Prawa

W poniedziałek, dnia 7 kwietnia b. r. o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się referat dzielnicowy.

W dalszym ciągu jest przeprowadzana rejestracja członków we wtorki środy i piątki od 7 do 9 rano.

Komitet.

Dzielnica Zielona.

W sobotę, dnia 5 kwietnia r. b. o g. 7-ej wieczorem odbędzie się Zebranie dla członków. Sprawy bardzo ważne; prosimy o liczne i punktualne przybycie.

Jednocześnie wzywa się wszystkich członków o zgłoszenie się w czasie od dnia 30 kwietnia w związku z przeprowadzoną rejestracją.

Komitet.

Orkiestra symfoniczna pod kier. A. Czudnowskiego
Ceny miejsc niższe. W soboty od g. 2 do 4-ej po poł. i w niedziele od g. 12 do 3 po poł. **wszystkie miejsca po 50 i 1 zł.**

Dzisiaj i dni następnych!

Najbardziej współczesny film słynnej wytwórni Metro-Golwyn-Mayer

„Kobietynie do małżeństwa”

Wielki dramat, będący bolesną satyrą na nasze roztańczone i hołdujące zasadom wolnej miłości młode pokolenie. Tragedja młodych serc dziewczęcych, które po dancinгах i garsonierach złotych młodzieńców szukają ujścia dla swego żywiołowego temperamentu.

W rolach głównych fascynujący zespół

Joan Crawford, Anita Page i Nils Asther

Początek przedstawień o godz. 4 po poł., w soboty o godz. 2-ej, w niedziele o godz. 12-ej, ostatniego o godz. 10-ej wiecz.

Ważne dla Sądów Pracy, Inspektorów Pracy, Związków Zawodowych, wszystkich pracowników i robotników

JUŻ WYSZŁO Z DRUKU:

Ustawodawstwo Pracy tom. III.	INSPEKCJA PRACY Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 14/VII 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 590) opracował Stefan Jankowski	zł. 4.—
Poprzednio wydane:		
tom. I.	UMOWA o PRACĘ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH, opracował Józef Zagrodzki	zł. 3.—
tom. II.	UMOWA o PRACĘ ROBOTNIKÓW opracował Stefan Szymorowski	zł. 2.40
tom. IV.	SĄDY PRACY opracował Jerzy Wengierow	zł. 2.40
tom. V.	URLOPY WYPOCZYNKOWE PRACOWNIKÓW NAJEMNYCH opracował Stanisław Roszkowski	zł. 3.—
FRANKOWSKA L.	Ubezpieczenie na wypadek choroby (Kasy Chorych)	zł. —.70
KOPANKIEWICZ, Z.	Ubezpieczenie pracowników umysłowych	zł. 1.50

Do nabycia w Księgarni Robotniczej
 WARSZAWA, WARECKA 9, TEL. 229-70, P. K. O. 1228
 i we wszystkich księgarniach.

Odczyty T. U. R.

Dzielnica Bałuty.

W poniedziałek, dnia 7 kwietnia 30 r. o godzinie 7.30 tow. Augustyniak Jan wygłosi odczyt p. t. „Zagadnienia Konstytucyjne w chwili obecnej”.

Dzielnica Chojny.

Sobota, dnia 5 b. m. o godz. 8 Dr. Paweł Klingier wygłosi odczyt na temat: „Legalizacja poronień”.

Dzielnica Księży-Młyn.

Sobota, dnia 5 b. m. o godz. 7.30 odczyt tow. Hanemana Jana p. t. „Wojna o Socjalizm”.

Dzielnica Lewa

Sobota, dnia 5 kwietnia b. r. o godz. 7.30 odczyt tow. Wacława Poleckiego p. t. „Sytuacja polityczna”.

Dzielnica Prawa

Środa, dnia 9 kwietnia b. r. o godz. 9.30 obywatel Edward Rosset wygłosi odczyt na temat: „Alkoholizm a klasa robotnicza”.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi poszukuje na pomieszczenie dla I Stałej Komisji Poborowej lokalu parterowego, położonego w śródmieściu przy linii tramwajowej, składającego się z czterech dużych, jasnych i suchych ubikacji, nadejających się na gabinety lekarskie; do lokalu wymagane są dwa wejścia.

Oferty należy składać w biurze Wydziału Gospodarczego przy ul. Narutowicza Nr. 65, pokój 9, do dnia 30 kwietnia 1930 r.

Magistrat m. Łodzi

OGŁOSZENIE.

W Miejskim Seminarjum Nauczycielskim Męskim im. E. Estkowskiego w Łodzi (ul. Zagajnikowa Nr. 54) wakują od 1 września r. b. posady:

- 1) nauczyciela języka niemieckiego (13 godz. lekcji tygodniowo),
- 2) nauczyciela wychowania fizycznego (15 godz. lekcji) oraz kierownictwo hufcem szkolnym).

Do powyższych stanowisk przywiązane jest wynagrodzenie według norm, stosowanych dla nauczycieli państwowych szkół średnich, z 15 proc. dodatkiem komunalnym.

O stanowiska te ubiegać się mogą osoby, posiadające ustawą przepisane kwalifikacje nauczycielskie.

Należycie udokumentowane podania składać należy w biurze Wydziału Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi, ul. Piromowicza 10, I piętro do dnia 15 kwietnia r. b.

Magistrat m. Łodzi

PRZETARG.

Magistrat m. Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę 30.000 m.³ piasku do robót brukarskich.

Wzór oferty, kosztorys ofertowy, warunki ogólne i wzór umowy są do nabycia w Wydziale Budownictwa (Oddział Komunikacji) Plac Wolności 14, II piętro, pokój Nr. 35, codziennie od godz. 9 do 13 za opłatą zł. 5.

Oferty z wypełnionym i podpisanym kosztorysem ofertowym należy składać w Wydziale Budownictwa, Plac Wolności Nr. 14, III piętro, pokój Nr. 44, do dnia 15 kwietnia 1930 roku do godz. 12-ej w kopertach podwójnych, zapieczętowanych i zalakowanych pieczęcią firmową z napisem „Oferta do przetargu na dzień 15 kwietnia 1930 roku na dostawę piasku” z podaniem nazwy i adresu oferującej firmy. Koperta zewnętrzna winna zawierać ofertę, podpisany kosztorys ofertowy i warunki ogólne oraz przejrzany wzór umowy — zewnętrzna zaś — dowód złożenia wadium do depozytu Magistratu m. Łodzi.

Wadium w wysokości 3 proc. od oferowanej sumy może być złożone w gotówce bądź też w wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu. Oferty mogą być składane na całość dostawy, lub na jej część dzielnicami stosownie do kosztorysu ofertowego.

Oferty będą otwarte w dniu 15 kwietnia 1930 roku o godz. 12.30 w Wydziale Budownictwa, Plac Wolności 14, III piętro, pokój 43

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, jak również prawo nieprzyjęcia żadnej oferty.

Oferty, nieodpowiadające warunkom przetargu, lub złożone po terminie, nie będą rozpatrywane.

Magistrat m. Łodzi

Teatr Świetlny PRZEDWIOŚNIE

ul. Żeromskiego 74/76.

CENY MIEJSC: I — 1 zł., II — 75 gr., III — 50 gr.

Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Dojazd tramwajami: 5, 6, 8, 9 i 16.

DZISIAJ I DNI NASTĘPNYCH!

Najnowsze arcydzieło Foxa, realizacji W. K. Howarda. — Najczarowniejsze nazwisko filmu amerykańskiego. Janet Gaynor, Lucy Doraine, Rudolf Schildkraut, Charles Morton w porywającym peanie miłosnym

„KRYSTYNA”

Dramat dziewczęcia, które poświęca wszystko dla ukochanego człowieka.

DLA DOROSŁYCH | DLA MŁODZIEŻY

Miejski Kinematograf Oświatowy
 Tel. 118-26. Dojazd tramwajami 16 i 10.

„INTRYGANT” | Talizman Życia

CENY OGŁOSZEŃ: Miejscowe: Drobne: Za wyraz 15 groszy (najmniej 1.50 groszy). Dla poszukujących pracy i o zagubionych dokumentach za wyraz 5 groszy. Zwyczajne: Za 1 milimetr jednolamowy: 15 groszy. (str. 8 lamowa), komunikaty, nekrologi, w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-lamowa). Zamiejscowe o 50 procent i zagraniczne o 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: AL. NOWAKOWSKI

Drukarnia Udziałowa w Łodzi, Gdańska 101. Tel. 166-87.

Wydawca: Łódzki O. K. R. P. S.